

При това и сръдствата, съ които разполагатъ католицитѣ, се намиратъ напълно въ съотвѣтствие съ оная цѣль, която тѣ иматъ прѣдъ видъ: тий получаватъ помощъ отъ австрийското правителство и самъ австрийския императоръ е почетенъ прѣдсѣдатель на Пропагандното Общество, той много се интересува отъ пропагандата и всѣка година му доставятъ отчетъ за нейния вървежъ. До послѣдне врѣме, това общество имало клонове въ Одринъ и въ Солунъ; но отъ скоро врѣме насамъ, всичко е съсрѣдоточено само въ Солунъ. Тамъ Обществото притежава великолѣпно здание, въ което се помѣщава католическата българска коллегия. Въ настояще врѣме въ нея се намиратъ 60 ученика българчета, които се възпитаватъ отъ сръдствата на пропагандата; а въ края на годината, регулярно испращатъ въ Италия млади момчета за да изучатъ богословието. И това сж синоветѣ на българитѣ, които сж най влиятелни въ македонскитѣ села. Комитетитѣ на българскитѣ униати много добръ сж се закрѣпили въ Солунския вилайетъ, особено въ окръжитѣ Авратъ-Хисаръ, Кара-Дагъ и Гефгеле. Въ тѣзи окръзи има 60 села съ 6,701 жителъ, 45 священника, 24 църкви и 38 първоначални училища. Католическитѣ агенти принадлежатъ къмъ различни националности: тѣ сж българи, французи, италианци и поляци, но тѣ всички добръ знаятъ българския езикъ. Тий сж образовани и искусно се приспособяватъ къмъ нравитѣ и обичаитѣ на страната; онѣзи отъ тѣхъ, които сж българи, много сж фанатици и всецѣло сж прѣдадени на дѣлото. Недавно единъ българинъ, Младеновъ, билъ посвѣщенъ за Солунския епископъ. Той е уменъ човѣкъ, получилъ прѣвѣсходно образование. Братъ му билъ български учитель и билъ задрѣнъ въ тъмницата, като революционеръ. Въ течение на шесть мѣсеца, до като се продължавало неговото сѣденіе въ тъмницата, много пѣти е проваждалъ при него солунския епископъ, собственния му братъ, да му кажатъ, че ако той стане католикъ, ще получи свобода; но задрѣнния енергично отхвърлилъ това, — и отишелъ на заточение. Католицитѣ не се прѣслѣдватъ нито отъ гърцитѣ, нито отъ турцитѣ, тѣй като тѣхъ ги защищава Обществото на Пропагандата, което се намира подъ високото покровителство на Австрия. Въ Македония това Общество на Пропагандата може да се сматра като авангардъ на Австрия за къмъ Солунъ.

„Протестантизма тѣй сжщо е распространенъ въ Македония, но той не прѣдоставя такава опасность, като католи-